

Projekt „Język w kulturze i kultura w języku – seminarium i warsztaty dla studentów polonistyki w Ołomuńcu”

Sukcesem zakończył się międzynarodowy projekt dydaktyczny pt. „Język w kulturze i kultura w języku – seminarium i warsztaty dla studentów polonistyki w Ołomuńcu”, zrealizowany przez UMCS i Uniwersytet Palackiego w ramach programu „Promocja języka polskiego” Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (nr umowy o dofinansowanie: BJP/PJP/2022/1/00006/U). Celem projektu było zapoznanie studentów ołomunieckiej polonistyki z metodologią badania polszczyzny ludowej w szerokim kontekście kulturowym, w czym od lat specjalizuje się Pracownia Etnolingwistyczna im. Jerzego Bartmińskiego i skupieni wokół niej językoznawcy, kulturoznawcy, animatorzy kultury, muzykolodzy i muzycy, którzy współpracują ze sobą przy różnych inicjatywach. Koordynatorką projektu ze strony polskiej była dr Katarzyna Prorok, natomiast stronę czeską reprezentowała dr Aleksandra Starzyńska.

Seminarium dla studentów w Ołomuńcu prowadzili w semestrze letnim 2022/2023 pracownicy Wydziału Filologicznego UMCS. Prof. dr hab. Stanisława Niebrzegowska-Bartmińska, dr hab. Marta Nowosad-

-Bakalarczyk oraz dr hab. Joanna Szadura, prof. UMCS wygłosiły wykłady wstępne z zakresu dialektów i gwar polskich, języka folkloru, gatunków folkloru oraz regionalnego dziedzictwa językowo-kulturowego. Odbyły się także zajęcia konwersatoryjne pozwalające w większym stopniu zaktywizować studentów. Dr Anna Kaczan, dr Monika Łaskiewicz i dr Katarzyna Prorok pokazały, jak gromadzić i opracowywać materiały dotyczące języka i kultury ludowej oraz w jaki sposób badać

obraz świata utrwalony w tekstach folkloru, a zwłaszcza w pieśniach, bo to jeden z najliczniej reprezentowanych i najciekawszych gatunków polskiego folkloru. Do tego celu wykorzystane zostały m.in. archiwalne nagrania z badań terenowych prowadzonych na polskiej wsi od lat 60. XX w. i gromadzonych w Pracowni Etnolingwistycznej im. Jerzego Bartmińskiego.

Cykl seminaryjny zamknął wykład dr Agaty Kusto o polskim folklorze muzycznym i jego przemianach. Był on dobrym wstępem do warsztatów folklorystycznych pokazujących język i kulturę „w działaniu”. Prowadzili je animatorzy kultury i muzycy z Orkiestry św. Mikołaja pod kierownictwem mgr Agnieszki Mateckiej-

↑ Warsztaty Orkiestry św. Mikołaja w Ołomuńcu

-Skrzypek i mgr. Bogdana Brachy. Podczas warsztatów studenci haftowali po krzeczonowsku, malowali pisanki woskiem, wili tradycyjne wianki z wiosennych ziół i kwiatów, słuchali opowieści o dawnych zwyczajach ludowych oraz uczyli się pieśni ludowych we współczesnych aranżacjach. Mogli je później zagrać i zaśpiewać wraz z zespołem na koncercie plenerowym zamykającym projekt. Koncert odbył się w ogrodach uniwersyteckich przy zabytkowych murach miejskich (Parkánové zahrady) i uświetnił obchody 100-lecia czeskiej polonistyki.

Ankiety przeprowadzone na zakończenie projektu pokazały, że czescy studenci docenili różnorodność działań podjętych przez zespół lubelski i chcieliby wziąć udział w podobnych projektach naukowo-dydaktycznych, co otwiera możliwości dalszej współpracy między uniwersytetami w ramach promocji języka polskiego.

Katarzyna Prorok

Fot. Aleksandra Starzyńska

↑ Warsztaty Orkiestry św. Mikołaja w Ołomuńcu